

Sygn. akt VII U 4668/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 listopada 2020 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Renata Gąsior

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 2 listopada 2020 r. w W.

sprawy A. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania A. D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 16 października 2019 r., znak: (...)

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 16 października 2019 r., znak: (...), w ten sposób, że przyznaje odwołującej A. D. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od 1 października 2019 r. do 30 września 2020 r.

SSO Renata Gąsior

UZASADNIENIE

A. D. w dniu 12 listopada 2019 r. złożyła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 16 października 2019 r., znak: (...) odmawiającej jej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Odwołująca wskazała, że komisja lekarska ZUS przy wydaniu orzeczeniu nie uwzględniła stopnia zaawansowania upośledzenia jej organizmu, rodzaju i charakteru dotychczas wykonywanej pracy oraz poziomu wykształcenia i wieku. Ubezpieczona podniosła, że przez 30 lat pracowała jako pielęgniarka i obecnie nie jest w stanie kontynuować zatrudnienia ze względu na schorzenia ortopedyczne oraz neurologiczne. W jej ocenie nie powróciła do pełnego stanu zdrowia, pomimo przebycia dwóch operacji na kręgosłup odcinka szyjnego i lędźwiowego (odwołanie z dnia 12 listopada 2019 r., k. 3. a. s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie z dnia 20 listopada 2019 r. wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Organ rentowy wskazał, że odwołująca została uznana za zdolną do pracy na mocy orzeczenia wydanego przez komisję lekarską ZUS. W jego ocenie na podstawie w/w orzeczenia należało odmówić ubezpieczonej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy (odpowiedź na odwołanie z dnia 20 listopada 2019 r., k. 4 a. s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. D., urodzona w dniu (...), z zawodu jest pielęgniarką. Odwołująca była zatrudniona początkowo przez 12 lat w oddziale neurologii, a następnie przez okres 16 lat w oddziale ratunkowym. Ubezpieczona od 11 września 2018 r., po zaprzestaniu korzystania ze świadczenia rehabilitacyjnego, do dnia 30 września 2019 r. pobierała rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy (decyzje z dnia 8 października 2018 r. oraz z dnia 8 kwietnia 2019 r., akta ZUS).

Z uwagi na zbliżający się termin końcowy, odwołująca w dniu 13 sierpnia 2019 r. złożyła wniosek do organu rentowego o ponowne przyznanie prawa do świadczenia. W toku postępowania wyjaśniającego lekarz orzecznik ZUS uznał ubezpieczoną za zdolną do pracy. Tożsame stanowisko zajęła komisja lekarska ZUS, do której została skierowana sprawa na skutek sprzeciwu odwołującej od orzeczenia wydanego przez lekarza orzecznika ZUS. Wobec powyższego organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję z dnia 16 października 2019 r., znak: (...), na podstawie której odmówił odwołującej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy począwszy od dnia 1 października 2019 r. (wniosek z dnia 13 sierpnia 2019 r., orzeczenie lekarza orzecznika ZUS i sprzeciw odwołującej z dnia 13 września 2019 r., orzeczenie komisji lekarskiej ZUS z dnia 1 października 2019 r. i decyzja z dnia 16 października 2019 r., akta ZUS).

Od powyższej decyzji A. D. złożyła odwołanie do tutejszego Sądu. W związku z tym dopuszczono dowód z opinii biegłych sądowych lekarzy specjalistów ortopedy-traumatologa i neurologa celem ustalenia, czy odwołująca jest zdolna czy też całkowicie lub częściowo niezdolna do pracy zarobkowej, ze szczególnym wskazaniem daty powstania niezdolności, czy jest ona trwała czy okresowa, a jeżeli okresowa, to na jaki okres oraz, jeżeli nastąpiła zmiana stanu zdrowia ubezpieczonej, to na czym ona polegała (postanowienie z dnia 28 listopada 2019 r., k. 6 a. s.).

Ubezpieczona 20 marca 2014 r. przebyła operację kręgosłupa, wskutek czego nastąpiło odbarczenie, stabilizacja i usztywnienie odcinka szyjnego kręgosłupa na poziomie C5/C7 z powodu dyskopatii. Trzy lata później w dniu 9 maja 2017 r. odwołująca przeszła kolejną operację odcinka lędźwiowego kręgosłupa. W jej wyniku doszło do stabilizacji i usztywnienia międzytrzonowego na poziomie L4/L5 również ze względu na dyskopatię (opinie biegłego sądowego neurologa i ortopedy, k. 19-20 i 36-39 a. s.).

Ubezpieczona zmagą się ze stałym bólem w odcinku lędźwiowym nasilającym się podczas poruszania się oraz przebywania w pozycji wymuszonej. Nadto występują u niej objawy korzeniowe po lewej stronie przy kącie 60 stopni oraz po prawej przy kącie 80 stopni, wypuklina w odcinku C oraz zmiany bliznowaty w odcinku L kręgosłupa. Wykonywanie pracy pielęgniarki wymagającej pełnej sprawności ruchowej stanowiłoby dla ubezpieczonej dużą uciążliwość. Odwołująca nie odzyskała pełnej zdolności do pracy, wobec czego pozostaje częściowo niezdolna na okres od 31 września 2019 r. do 30 września 2020 r. (opinia biegłego sądowego neurologa, k. 19-20 a. s.).

Organ rentowy nie zgodził się z opinią i wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego sądowego neurologa. ZUS uznał, że podczas badania wykonywanego przez komisję lekarską ZUS nie stwierdzono cech ostrego zespołu bólowego i ubytków korzeniowych istotnych funkcjonalnie. W jego ocenie stwierdzone odchylenia w stanie neurologicznym nie były obecne w dacie przeprowadzonego badania w toku postępowania wyjaśniającego, a nadto nie są obecnie powodem upośledzenia funkcji uniemożliwiającym wykonywanie pracy. Organ rentowy podniósł, że posiadane kwalifikacje pielęgniarki umożliwiają wykonywanie pracy przez odwołującą na innych stanowiskach wiążących się ze zmniejszonym wysiłkiem fizycznym, tj. w poradniach, gabinetach zabiegowych czy innych oddziałach szpitalnych (pismo procesowe z dnia 9 marca 2020 r., k. 29-30 a. s.).

W zakresie ortopedycznym u odwołującej rozpoznano zmiany zwyrodnieniowo-dyskopatyczne kręgosłupa szyjnego i lędźwiowego. Przeprowadzone badanie ortopedyczne nie ujawnia takiej dysfunkcji narządu ruchu, która powodowałaby niezdolność ubezpieczonej do pracy. Ograniczenie ruchów o 1/3 prawidłowego zakresu nie ogranicza możliwości wykonywania pracy średnio-ciężkiej przez odwołującą zgodnie z jej kwalifikacjami. Ubezpieczona nie utraciła zdolności do świadczenia czynności pracowniczych z przyczyn ortopedycznych (opinia biegłego sądowego ortopedy, k. 36-39 a. s.).

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, obejmującego przede wszystkim dowody z dokumentów, jak również w oparciu o opinie biegłych sądowych specjalistów z zakresu neurologii i ortopedii. Dowody z dokumentów jako niekwestionowane przez strony, a przy tym spójne, zostały ocenione jako w pełni wiarygodne.

W kontekście przeprowadzonego postępowania dowodowego, Sąd jako podstawę własnych ustaleń przyjął opinię sporządzoną przez biegłego sądowego neurologa w zakresie istnienia u ubezpieczonej częściowej i okresowej

niezdolności do pracy. Z kolei wniosków wynikających z opinii wydanych przez biegłego sądowego ortopedę Sąd nie brał pod uwagę. Sąd zdecydował się pominąć wniosek pełnomocnika organu rentowego o przeprowadzenie dowodu z opinii innego biegłego sądowego neurologa.

Kwestią możliwości dopuszczenia dowodu z dodatkowej opinii tych samych lub innych biegłych wielokrotnie zajmowano się w orzecznictwie, które stanęło na stanowisku, że jeżeli opinia biegłego jest jednoznaczna i tak przekonująca, że Sąd określoną okoliczność uznaje za wyjaśnioną, to nie ma obowiązku dopuszczania dowodu z dalszej opinii biegłych (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 1974 r., II CR 638/74). Dodatkowo w wyroku z dnia 15 lutego 1974 r. (II CR 817/73) Sąd Najwyższy przyjął, że dowód z opinii biegłego ma szczególny charakter, a mianowicie korzysta się z niego w wypadkach wymagających wiadomości specjalnych. Do dowodów tych nie mają więc zastosowania wszystkie zasady o prowadzeniu dowodów, a w szczególności art. 217 § 1 k.p.c., który stanowi, że strona może aż do zamknięcia rozprawy przytaczać okoliczności faktyczne i dowody na uzasadnienie swoich wniosków lub dla odparcia wniosków i twierdzeń strony przeciwnej. W konsekwencji nie można przyjąć, że Sąd obowiązany jest dopuścić dowód z opinii kolejnych biegłych, czy też z opinii instytutu w każdym wypadku, gdy opinia złożona jest niekorzystna dla strony. W świetle art. 286 k.p.c., sąd ma obowiązek dopuszczenia dowodu z dalszych biegłych lub z opinii instytutu, gdy zachodzi tego potrzeba, a więc wówczas, gdy opinia złożona już do sprawy zawiera istotne braki, czy nie wyjaśnia istotnych okoliczności (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1974 r., sygn. akt I CR 562/74).

W realiach rozpatrywanej sprawy opinia główna biegłego sądowego z zakresu neurologii w sposób pełny i wyczerpujący ostatecznie udzieliła odpowiedzi na pytanie ujęte w tezie postanowienia dopuszczającego ten dowód. Biegły w sposób logiczny, spójny i dokładny przedstawił stan zdrowia ubezpieczonej. Nadto biegły uzasadnił szczegółowo powody wskazujące na uznanie badanej za częściowo niezdolną do pracy na okres jednego roku.

Argumentacja organu rentowego wskazująca na konieczność przeprowadzenia dowodu z opinii innego biegłego sądowego neurologa była w ocenie Sądu lakoniczna i niewystarczająca. ZUS wskazywał, że podczas badania przez komisję lekarską w toku postępowania sądowego nie zaobserwowano u odwołującej cech ostrego zespołu bólowego i ubytków korzeniowych istotnych funkcjonalnie. Biegły rozpoznał zmiany w stanie zdrowia ubezpieczonej w trakcie przeprowadzonego badania. W tym stanie rzeczy należy mieć na uwadze, że odwołująca przeżyła dwie operacje kręgosłupa szyjnego i lędźwiowego. Biegły podkreślił, że nadal utrzymują się u niej silne objawy bólowe uniemożliwiające powrót do pracy. Tymczasem organ rentowy w decyzji, w odpowiedzi na odwołanie oraz w skonstruowanych zastrzeżeniach względem opinii nie wykazał, aby stan zdrowia odwołującej uległ znaczącej poprawie. Przy dokonywaniu analizy stanu zdrowia odwołującej wymaga podkreślenia, że przez okres roku była dwukrotnie uznana za osobę częściowo niezdolną do pracy. ZUS w tym kontekście nie umotywował swoje stanowiska i nie przedstawił na czym miałyby polegać poprawa sprawności fizycznej ubezpieczonej. W tym aspekcie organ rentowy powołał się jedynie na odmienne stanowisko zaprezentowane przez komisję lekarską, co zdaniem Sądu jest niewystarczające dla dopuszczenia dowodu z opinii innego biegłego sądowego neurologa.

Organ rentowy subiektywnie ocenił możliwość powrotu ubezpieczonej do pracy pomijając fakt, że z jednej strony stwierdził, iż ubezpieczona jest zdolna do wykonywania każdej pracy i jednocześnie uznał, że może przekwalifikować się, aby realizowanie obowiązków pracowniczych nie było dla niej uciążliwe. W tym aspekcie organ rentowy również nie ma racji. Ubezpieczona przez 28 lat pracowała jako pielęgniarka na oddziale neurologii a następnie na oddziale ratunkowym. Odwołująca ma skończone 52 lata i niecelowym byłoby przekwalifikowanie jej w celu świadczenia usług na innym stanowisku pracy. Jednak abstrahując od powyższego ZUS stwierdził, że ubezpieczona mogłaby pracować w poradniach, gabinetach zabiegowych czy innych oddziałach szpitalnych. Ubezpieczona na dzień wydania zaskarżonej decyzji zmagiała się ze stałym bólem w odcinku lędźwiowym nasilającym się podczas poruszania się oraz przebywania w pozycji wymuszonej. W związku z tym z logicznego punktu widzenia wynika, że nie mogłaby wykonywać swoich obowiązków w miejscach wskazanych przez organ rentowy, co wiązałyby się z koniecznością ciągłego poruszania się.

W związku z powyższym Sąd uznał, że przeprowadzone postępowanie dowodowe było wystarczające do wydania wyroku.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie A. D. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 16 października 2019 r., znak: (...), jako zasadne, podlega w pełni uwzględnieniu.

W myśl art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2020 r., poz. 53 z późn. zm.) zwanej dalej „ustawą”, renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

1. jest niezdolny do pracy;

1. ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;

2. niezdolność do pracy powstała w okresach składkowych wymienionych w ustawie, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

W rozpatrywanej sprawie bezspornym było, że odwołująca spełniła przesłanki określone w art. 57 ust. 1 pkt 2-3. W toku postępowania sądowego należało jedynie rozważyć, czy ubezpieczona prawidłowo została uznana za zdolną do wykonywania pracy na stanowisku pielęgniarki. W celu wyjaśnienia spornej okoliczności Sąd dopuścił w sprawie dowód z opinii biegłych lekarzy z zakresu neurologii i ortopedii jako właściwych ze względu na schorzenia odwołującej.

W rozpatrywanej sprawie Sąd oparł się na opinii biegłego neurologa oceniając, że jest ona najbardziej wyczerpująca i logicznie uzasadniona. Biegły wyjaśnił, że częściowa niezdolność do pracy utrzymuje się u odwołującej wskutek dolegliwości powstałych w wyniku przeprowadzonych dwóch operacji kręgosłupa szyjnego i lędźwiowego. Zdaniem Sądu ustalone fakty są decydujące w uznaniu, że faktycznie odwołująca nadal jest częściowo niezdolna do pracy. W ocenie Sądu ustalony stan zdrowia ubezpieczonej na datę zaskarżonej decyzji nie daje podstaw do powrotu do pracy, ponieważ takie działania skutkowałyby dalszym pogorszeniem jej stanu zdrowia z medycznego punktu widzenia.

Z uwagi na spełnienie wszystkich przesłanek wynikających z art. 57 ust. 1 ustawy przez odwołującą, Sąd przyznał na jej rzecz prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od 1 października 2019 r. do 30 września 2020 r.. Sąd zastosował również przepis art. 129 pkt 1 ustawy, zgodnie z którym świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania do nich prawa, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu. W toku postępowania Sąd ustalił, że odwołująca była uprawniona do świadczenia do dnia 30 września 2019 r., co daje możliwość przyznania jej renty począwszy od dnia 1 października 2019 r.

Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., jak w sentencji wyroku.

SSO Renata Gąsior

ZARZĄDZENIE

(...)